

1 Pagpangandam sa komunidad

Nasabtan ba sa lokal nga kagamhanan ug mga lomulopyo nganong gikinahanglan ang santwaryo ug ang proseso sa pagtukod niini? Nagkasinabtanay ba ang mga ginsakupan sa tumong ug katuyoan sa santwaryo? Miagi ba kini ug pagkonsulta sa katawhan?

2 Pagsubay ug pagsukitsukit (M&E) sa pag-uswag sa santwaryo

Kasagaran bang gihimo ang pagsubay ug pagsukitsukit (M&E) sa pag-uswag sa santwaryo? Ang mga resulta ba gumikan niini maka-abut ngadto sa mga lomulopyo, lokal nga opisyaes, liderato ug sa mga ginsakupan? Gigamit ba ang mga resulta aron mapa-ayo ang pagdumala sa santwaryo?

Mga kinahanglanong kalihokan sa malampusong pagdumala ug santwaryo sa dagat

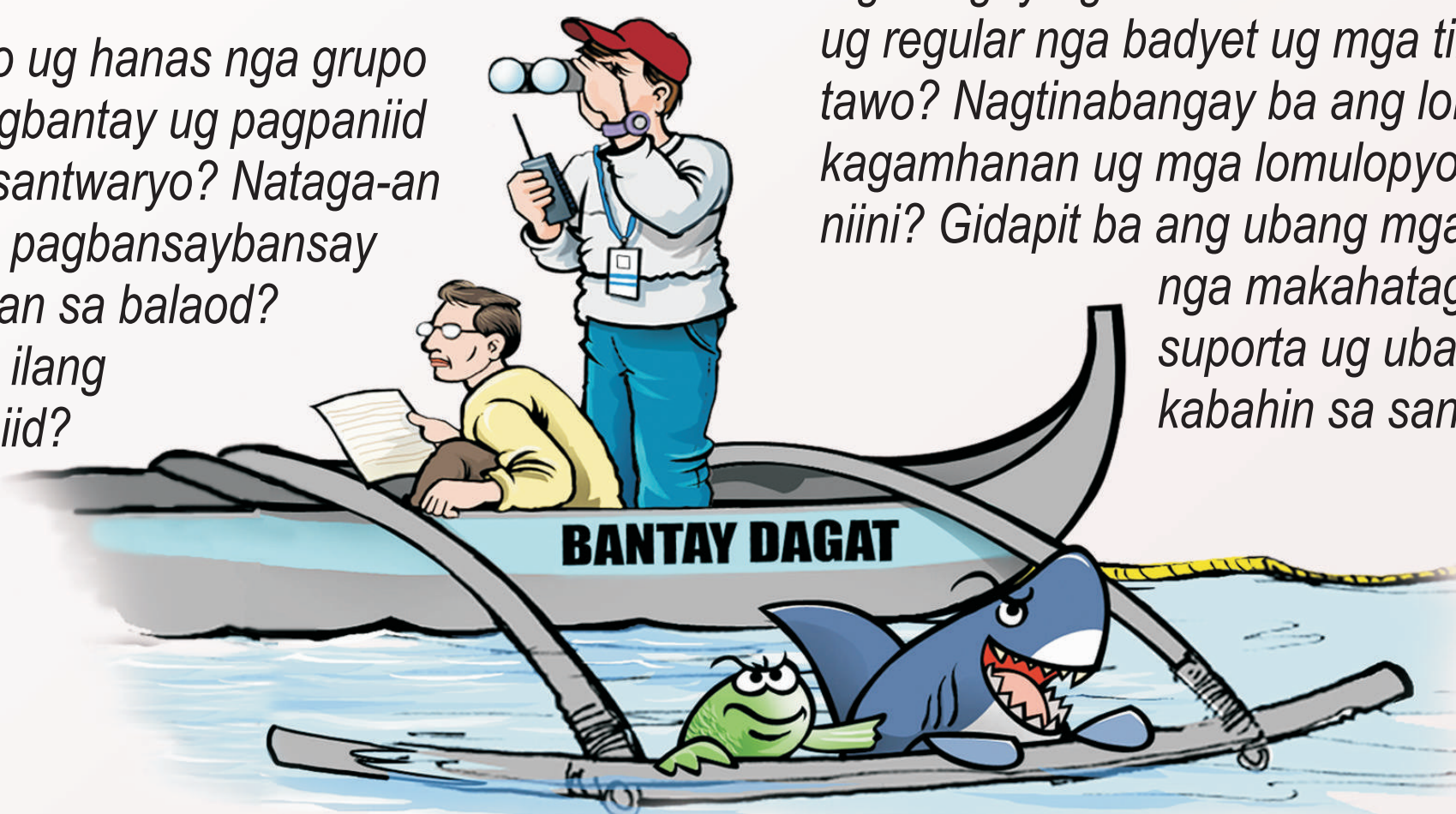

Ang marine sanctuary o santwaryo sa dagat mao'y usa ka piniling lugar sa dagat kung diin guidili ang pagpangisda o pagkuha sa bisan unsang kinabuhi sa sulod niini. Gitukod kini aron ang mga isda ug uban pang organismo sa dagat ug ang ilang puluy-anan sama sa kagasangan, kalusayan ug katunggan mapanalipdan ug maampingan. Pinaagi sa santwaryo, ang mga kinabuhi sa dagat mahatagan ug luwas nga lugar ug panahon aron sila modagko ug mosanay.

Ang malampusong pagdumala sa santwaryo magsalig sa maayong pagsinabtanay ug pagtinabtanay sa lokal nga kagamhanan, mangingisda, lomulopyo, ug uban pang mga nagkadaiyang sektor nga may kalabutan niini. Kinahanglanon usab nga ang proseso sa pagtukod sa santwaryo moagi ug pagkonsulta ug pagdasig sa kooperasyon sa katawhan.

3 Pagbantay ug pagpatuman sa balaod

Ana-a ba'y organisado ug hanas nga grupo nga gitugyanan sa pagbantay ug pagpaniid sa mga kalihokan sa santwaryo? Nataga-an ba kini sila ug igo nga pagbansaybansay kabahin sa pagpatuman sa balaod? Makanunayon ba ang ilang pagbantay ug pagpaniid?

4 Pagpadayon ug pagpalig-on sa edukasyon ug pagsalmot sa katawhan

Padayon ba ang pagpasabut sa katawhan kabahin sa tumong, katuyoan ug mga benepisyong makuha sa santwaryo? Matubag ba sa programang pang-edukasyon ang mga pangutana ug kabalaka kabahin niini?

Natuman ba sa inyong santwaryo ang mga mosunod?

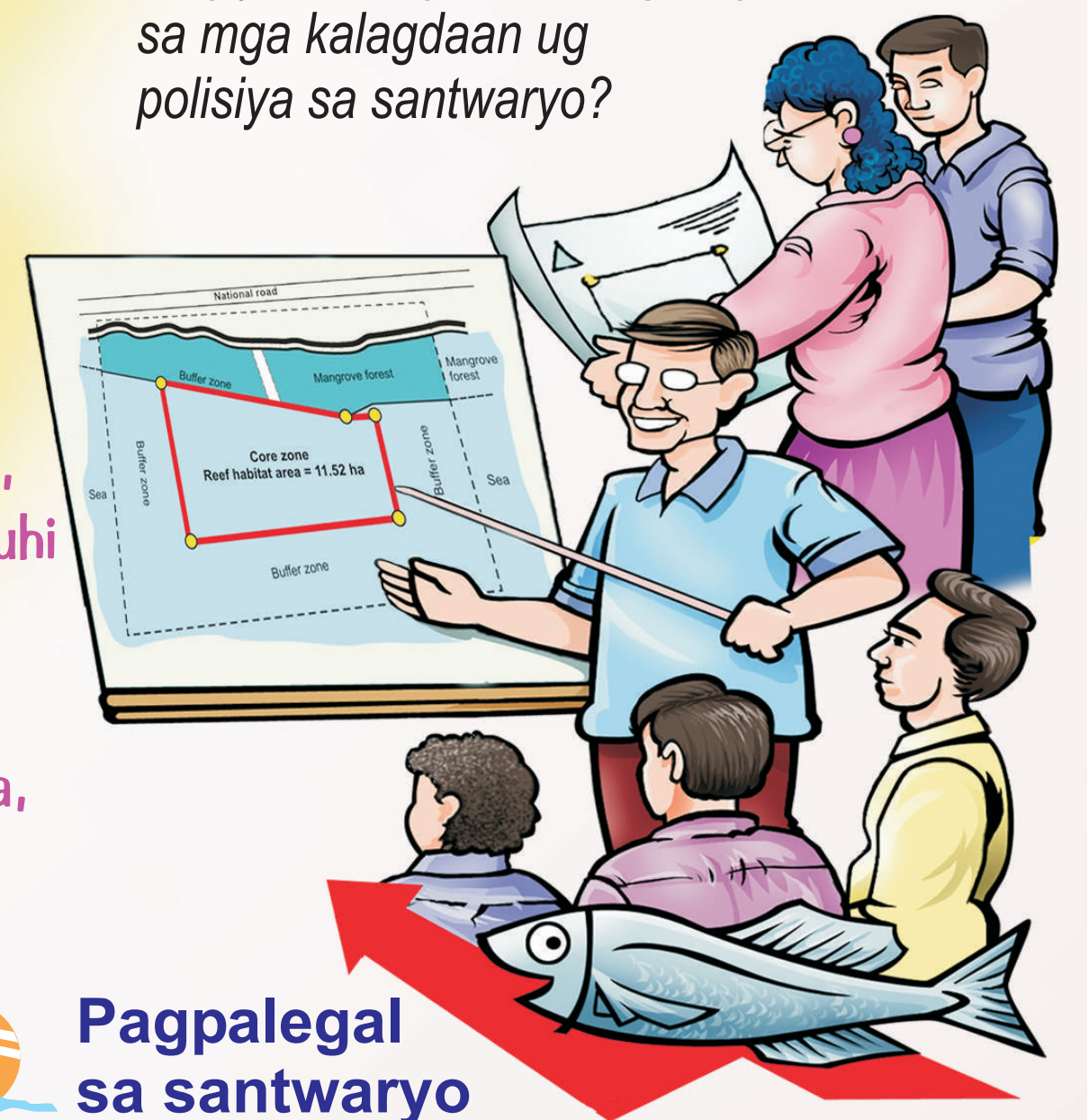
2 Pag-usisa sa kahimtang ug pag-mapa sa lugar

Ang lugar ba sa napiling santwaryo nauyonan sa mga ginsakupan? Miagi ba kini ug pag-usisa aron mahibaw-an ang kahimtang kabahin sa kinaiyanhong bahandi niini? Na-mapa, nalatid ug natiman-an ba ang mga utlanan niini?

3 Pagpalig-on sa aktibong grupo nga nagdumala

Na-ila, natukod ug naglihok na ba ang grupo nga mao'y hatagan ug gahum nga nagdumala sa santwaryo? Nahatagan ba kini sila ug kahanas kabahin sa maayong pagpalakaw niini? Ana-a ba'y "management plan" nga nahan-ay nga mogiya sa pagdumala ug pagpasunod sa mga kalagdaan ug polisiya sa santwaryo?

4 Pagpalegal sa santwaryo ug pagtinabangay sa pagdumala

Legal ba ang santwaryo? Gipaligdong ba kini ug mga angay nga ordinansa? Gisuportahan ba kini ug regular nga badyet ug mga tinugyanan nga tawo? Nagtinabangay ba ang lokal nga kagamhanan ug mga lomulopyo sa pagdumala niini? Gidapit ba ang ubang mga kapunungan nga makahatag ug teknikal nga suporta ug uban pang tabang kabahin sa santwaryo?